

STAROSNA MIROVINA

Pravo na starosnu mirovinu ima osiguranik kada navršši 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina života (žena) i 15 godina mirovinskog staža.

PRIJEVREMENA STAROSNA MIROVINA

Prijevremenu starosnu mirovinu može ostvariti osoba koja je navršila 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža (muškarci), odnosno 55 godina života i 30 godina mirovinskog staža (žene).

Korištenje prijevremene starosne mirovine povezano je s trajnim odbitkom od mirovine. Prema propisima koji su na snazi od 1. siječnja 2008. ovaj odbitak iznosi 0,15% za svaki mjesec ranijeg ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu u odnosu na uvjete za starosnu mirovinu, što iznosi – 1,80% za jednu godinu, odnosno najviše 9% za pet godina ranijeg odlaska u mirovinu.

INVALIDSKA MIROVINA

Ovisno o opsegu smanjenja radne sposobnosti, osiguranik ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad ili profesionalne nesposobnosti za rad.

Pod općom nesposobnošću za rad podrazumijeva se trajan gubitak radne sposobnosti, tj. kada je osiguranik nesposoban obavljati svoj, kao i bilo koji drugi posao. Pod profesionalnom nesposobnošću za rad podrazumijeva se trajno smanjenje radne sposobnosti za više od polovice prema tjelesno i psihički zdravome radniku iste ili slične naobrazbe i sposobnosti.

Pravo na invalidsku mirovinu ima osiguranik (muškarac ili žena) ako je invalidnost nastala zbog bolesti ili ozljede izvan rada prije navršenih 65 godina života i ako mu navršeni mirovinski staž pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Kao uvjet za ostvarivanje prava na invalidska davanja traži se da najmanje trećinu razdoblja između navršene 20. godine života i dana nastanka invalidnosti - za osiguranike sa završenom visokoškolskom naobrazbom između navršene 26. godine života i dana nastanka invalidnosti - pokriva mirovinski staž. Pokriveno razdoblje skraćuje se za razdoblja odsluženja vojnog roka i razdoblja nezaposlenosti.

Ako je invalidnost posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, uvjet mirovinskog staža nije potreban.

Osim invalidske mirovine, u slučaju smanjenja radne sposobnosti osiguranik može ostvariti pravo i na profesionalnu rehabilitaciju ako kod njega postoji preostala radna sposobnost. Pravo na profesionalnu rehabilitaciju ostvaruje se pod istim uvjetima kao i pravo na invalidsku mirovinu.

OBITELJSKA MIROVINA

Pravo na obiteljsku mirovinu imaju:

- udovica, odnosno udovac
- izvanbračni drug, koji je s osiguranikom ili s korisnikom mirovine do njegove smrti živio u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine
- razvedeni bračni drug s pravom na uzdržavanje
- djeca (bračna, izvanbračna, posvojena, pastorčad koju je osiguranik uzdržavao)
- roditelji koje je osiguranik uzdržavao do svoje smrti.

Opći uvjeti za umrlog osiguranika

- 5 godina staža osiguranja ili najmanje 10 godina mirovinskog staža, **ili**
- prema ostvarenom stažu stečeni uvjeti za invalidsku mirovinu, **ili**
- umrli osiguranik bio je korisnik starosne, prijevremene starosne, invalidske mirovine ili korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Ako je uzrok smrti posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, pravo na obiteljsku mirovinu stječe se bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Posebni uvjeti

Udovice i udovci, izvanbračni drug

- nakon navršene 50. godine života, **ili**
- bez obzira na navršene godine života, ako obavljaju roditeljske dužnosti prema djetetu/djeci koje/koja ima/imaju pravo na obiteljsku mirovinu, ili ako su nesposobni za rad ili to postanu u roku od jedne godine nakon smrti osiguranika.

Udovica/udovac/izvanbračni drug koji do smrti bračnog/izvanbračnog druga nije navršio 50, ali je imao navršenih 45 godina života, ima pravo na obiteljsku mirovinu kada navršši 50 godina života.

Djeca

- sva djeca do navršene 15. godine života; nakon 15. godine života ako su na redovitom školovanju; djeca koja nisu na redovitom školovanju do 18. godine života ako su prijavljena nadležnoj službi za zapošljavanje
- djeca imaju pravo na obiteljsku mirovinu najduže do kraja školovanja, odnosno do navršene 26. godine života. Ako kod djeteta postoji nesposobnost za rad, pravo na obiteljsku mirovinu koristi se trajno.

Roditelji

- ako su do smrti osiguranika navršili:
  - otac – 60 godina života
  - majka – 50 godina života ili
- ako je otac mlađi od 60 godina života, a majka mlađa od 50 godina, ali je do smrti osiguranika ili korisnika prava kod oca/majke nastala opća nesposobnost za rad, sve dok takva nesposobnost traje.

NAPOMENA:

Za sve vrste mirovina, **za ispunjavanje uvjeta mirovinskog staža**, vrijeme provedeno u zaposlenju s nepunim radnim vremenom smatra se vremenom provedenim u zaposlenju s punim radnim vremenom.

PREGLED UVJETA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA MIROVINU U REPUBLICI HRVATSKOJ PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Središnja služba
A. Mihanovića 3
10000 Zagreb
Hrvatska

+385 1 4595 500
www.mirovinsko.hr

Važeći zakon:

- Zakon o mirovinskom osiguranju
(na snazi od 1. siječnja 1999.)
s naknadnim izmjenama i dopunama

("Narodne novine", br. 102/98, 127/00, 59/01,
109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07
i 35/08)